

Анна Дубовенко,

здобувач I рівня вищої освіти 2 курсу
факультету дошкільної, спеціальної та соціальної
Наук. керівник: **І. О. Самойленко,**
асистент (БДПУ)

РИТМІКА В СИСТЕМІ КОРЕКЦІЙНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З ВАДАМИ ЗОРУ

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що в останні роки в нашій країні спостерігається тенденція до зростання кількості дітей з порушення зору. У зв'язку з порушенням функції зорового аналізатора у дітей з вадами зору виявляються недостатня просторово-орієнтовна діяльність, макро- і мікро-орієнтування в просторі, також істотно знижується рухова активність. Тому постає питання про надання якісних освітніх послуг та створення оптимальних умов для всебічного розвитку дітей із вадами зору в спеціальних закладах освіти. Процес організації музично-ритмічних занять вимагає розробки та реалізації спеціальних методик та застосування сучасних засобів корекції гіподинамії у дітей з порушенням зору з урахуванням психофізичних і вікових особливостей. Надзвичайно важливим аспектом виступає комплексний, індивідуальний, і, одночасно, творчий підхід корекційного педагога до виховання та розвитку музичного ритму і ритмічних рухів у дітей на спеціально організованих заняттях.

Ступінь досліджуваності проблеми. Вивченням питання щодо проблеми ритмічного виховання дітей молодшого шкільного віку з вадами зору займалася низка вітчизняних та закордонних вчених.

Зокрема, праці П. Анохіна, В. Белицької, А. Літвак, О. Медведєвої, Г. Назарової, Л. Ростомашвілі, А. Саматової, Є. Синьової, А. Соколової, Л. Фомічової, К. Хайдт показали, що у дітей з порушенням зору спостерігаються специфічні особливості розвитку координації рухів, які проявляються в асиметричності і неузгодженості рухів рук і ніг, які не сформованості у зорово-рухових взаємозв'язках. У наукових дослідженнях В. Анісімова, О. Бабяк, Т. Боровик, І. Бородіної, Е. Далькроз, В. Дичко, Т. Затяміної, О. Кобріної, А. Зеленової, В. Кручініна, І. Петрової, В. Петрушина та С. Рудневої було показано, що наявність вад зору у дітей молодшого шкільного віку негативно позначається на рівні розвитку музичного ритму і ритмічних рухів.

Мета дослідження полягає у визначенні найбільш оптимальних шляхів підвищення рухової активності дітей з вадами зору за допомогою ритмічних занять у спеціальних закладах освіти.

Методи дослідження: аналіз науково-методичної літератури, спостереження, констатувальний експеримент, бесіда, метод кількісного та якісного аналізу.

Сутність дослідження. Ритміка для дітей з порушенням зору займає важливе місце у всій системі корекційної роботи з дітьми даної категорії. Труднощі постають перед дитиною з вадами зору в період дошкільного дитинства, коли акцент розвитку переноситься на самостійну активність, пов'язану з пересуванням у просторі, комунікацією з

однolitками і дорослими шляхом спільної діяльності. Підґрунття ритміки складають ритм, як біоритмічна основа функціонування організму, і музично-ритмічні рухи, як засіб розвитку психомоторної, емоційної та фізичної сфер організму [2, с.10].

Тож, заняття з ритміки у спеціальному закладі освіти для дітей з порушенням зору відрізняються корекційно-розвивальною спрямованістю. Метою цих занять є корегування вад психічного і фізичного розвитку за допомогою засобів музично-ритмічної діяльності, розвиток компенсаторних механізмів на основі задіяння збережених аналізаторних систем. У процесі музично-ритмічних рухів розвиваються художньо-творчі здібності. Вони виявляються в індивідуальному втіленні образу, у придумуванні й комбінуванні рухів у танцях, хороводах, музичних іграх. Сполучення музики та рухів удосконалює моторику, роблячи рухи плавними, координованими, виразними. Для дітей із порушеннями зору формування музично-ритмічних рухів є важливим засобом орієнтування в оточуючому світі та в інформації. [1, с. 247].

Висновки. Танець, музично-ритмічні ігри організовують дітей, допомагають в їх соціальній адаптації, розвивають стійкість, сприяють естетичному та духовному розвитку. Адже ритмічні заняття є потужним засобом компенсації недоліків у фізичній, функціональній та емоційній сфері у дітей з порушеннями зору. Порушення зорового аналізатора можуть бути значною перешкодою на шляху до всебічного розвитку дитини, тому проблеми розробки та впровадження ефективних методів ритмічного виховання у спеціальних закладах дошкільної освіти залишається актуальною та потребує подальшого вивчення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Картава Ю. А. Корекційна спрямованість музичного виховання дітей дошкільного віку з глибокими порушеннями зору / Ю. А. Картава // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2013. – № 7. – С. 242-251. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2013_7_31
2. Кобрин Е. Коррекционная ритмика в работе с детьми с нарушением зрения [Электронный ресурс] / Е. Кобрин – Режим доступу до ресурсу: <https://infourok.ru/statya-korrekcionnaya-ritmika-v-rabote-s-detmi-s-narusheniem-zreniya-3167665.html>.
3. Шевченко Л. Ритмика в специальном образовании / Л. Шевченко, А. Доронин., 2004. – 132 с.

Анастасія Жмайло,

здобувач ІІ (магістерського) рівня 1 курсу

факультету дошкільної, спеціальної та соціальної освіти

Наук. керівник: **Г. І. Сизко**, к. псих. наук, ст. викладач (БДПУ)

ПСИХОЛОГІЧНА АДАПТАЦІЯ ДО ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ 6-8 РОКІВ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ

На сьогоднішній день проблема психологічної адаптації дітей молодшого шкільного віку із ЗПР до процесу навчання є досить актуальною, оскільки з кожним роком їх кількість збільшується. Труднощі, що мають такі діти при переході із закладу дошкільної освіти в школу призводять до